

Neutrális vagy teátrális? A netes semlegesség rövid európai története²

I. Bevezetés

Idén már 12 éve lesz, hogy Tim Wu 2003-ban először foglalkozott a netes semlegességgel.³ Az eltelt időszakban azonban továbbra sem sikerült megfelelő, mindenre kiterjedő fogalom-meghatározást kitalálni erre a „jelenségre”, amely egyre többeket mozgat meg, egyre inkább áthatja az internet, mint világméretű hálózat világában mozgó gondolkodásmódját. Érdekes azonban, hogy a témával kezdetben szinte kizárólag az Egyesült Államokban foglalkoztak, Európában csak az elmúlt néhány évben tapasztalhattunk aktivitást ezzel kapcsolatban.

Mit is jelent hát a magyarul hálózatsemlegességként⁴ is aposztrófált fogalom? Egy meghatározás szerint „az internetes semlegesség azon alapelv, amely alapján az interneten terjedő adatsomagokat pártatlanul kell továbbítani, függetlenül azok tartalmára, céljára vagy eredetére.”⁵ Vagyis a világhálón *minden adat egyenlő*, egyetlen szolgáltatás sem élvezhet elsőbbséget a másikkal szemben. Önös érdekből egyetlen oldal elérése sem korlátozható.⁶ Ehhez még ha hozzávesszük azt, hogy a különböző alkalmazások futtatása, illetve a világháléhoz kapcsolható eszközök használata és kiválasztása során is szabadon választhasson a felhasználó, gyakorlatilag megkapjuk az Amerikai Egyesült Államok Szövetségi Kommunikációs Bizottsága⁷ által 2005-ben lefektetett alapelveket,⁸ amelyeket 2010-ben az Open Internet Orderben⁹ gyakorlatilag három szabályra egyszerűsítettek:

- átláthatóság (transparency);
- blokkolás tilalma (no blocking);
- ésszerűtlen diszkrimináció tilalma (no unreasonable discrimination).

Hogy az amerikaiaknak miért ilyen fontos az internettel kapcsolatos rendelkezések meghozatala, ahhoz ismernünk kell a világháló kialakulásának rövid történetét. A mai fogalmaink szerinti internet elődje egy katonai hálózat, az ARPANET volt, amelyet az Amerikai

¹ A Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának doktorjelöltje, a Csongrád Megyei Kormányhivatal kormánytisztviselője. Témavezető: Prof. Dr. Badó Attila.

² A kutatás az Európai Unió és Magyarország támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával a TÁMOP 4.2.4.A/2-11-1-2012-0001 azonosító számú „Nemzeti Kiválóság Program – Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése konvergencia program” című kiemelt projekt keretei között valósult meg. Ezúton köszönöm Dr. Mezei Péter egyetemi docens segítségét, aki végigkövette a tanulmány elkészülését.

³ Wu, Tim: Network Neutrality, Broadband Discrimination. In *Journal of Telecommunications and High Technology Law*, Vol. 2, 2003., pp. 141-176.

⁴ Mester Máté: Hálózatsemlegesség az Európai Unióban: veszélyben az internet? In *Infokommunikáció és Jog*, IX. évfolyam 4. szám, 2012. szeptember, pp. 149-154.

⁵ „Net neutrality is the principle that data packets on the Internet should be moved impartially, without regard to content, destination or source.” Rouse, Margaret: Net neutrality definition. <http://searchnetworking.techtarget.com/definition/Net-neutrality> (2015. március 10.)

⁶ Ezzel kapcsolatban érdemes még az ún. „search neutrality” témakörét is tanulmányozni. Lásd: Crane, Daniel A.: After Search Neutrality: Drawing a Line Between Promotion and Demotion. In *I/S: A Journal of Law and Policy for the Information Society*, Vol. 9. no. 3., 2014., pp. 397-406.

⁷ Federal Communications Commission, FCC. <http://www.fcc.gov/> (2015. március 10.)

⁸ A témáról bővebben: Németh László: Véd vagy vádol? Gondolatok az internetes semlegességről. In P. Szabó Béla – Szemesi Sándor (szerk.): *Profectus in litteris III. Előadások a 8. debreceni állam- és jogtudományi doktorandusz-konferencián*. Lícium-art, Debrecen, 2011. pp. 211-218.

⁹ FCC Acts to Preserve Internet Freedom and Openness. http://hraunfoss.fcc.gov/edocs_public/attachmatch/DOC-303745A1.pdf (2015. március 10.)

Egyesült Államokban fejlesztettek ki.¹⁰ Később, köszönhetően például a TCP/IP protokoll szabványosításának, valamint a katonai, egyetemi hálózatok összekapcsolásának, az 1990-es években létrejött a World Wide Web, vagyis amit ma internetnek hívunk. Ezen hálózat egyik alapelve volt az „end-to-end” (E2E), vagyis a végpontok közötti összeköttetés, kommunikáció legegyszerűbb módja. Andrés Guadamuz 2012-es cikkében¹¹ a hálózatot fizikai és logikai szintekre osztotta, melyek közül utóbbi fontosságát emelte ki. Ebben a tekintetben ugyanis az USA nyomásztó fölényben van világszinten. Bár szervereket bárki, bárhol üzembe helyezhet, ezek világhálóra csatlakozásához szükséges egy ún. domain név regisztrálása. 2014 novemberi adatok szerint az Egyesült Államokban több mint 95 millió bejegyzett domain névvel találkozhattunk. A vonatkozó listán második Németország 12 millióval, ami viszont igazán meglepő, hogy a nem USA-ban regisztrált domaineinek száma összesen nem éri el ezt a bizonyos 95 milliós számot.¹² Mindezekre tekintettel az amerikaiak úgy érzik, az internet az övék, ennek szellemében az általuk megalkotott jogszabálytervezeteket is úgy alkották, hogy globális ellenőrzést biztosíthassanak maguknak (pl.: PIPA, SOPA).¹³ Természetesen a netes semlegességgel kapcsolatos visszaélések, a megfelelő szabályozás hiányában, Európában is rendszeresek, ezekből a következőkben kaphatunk egy kis ízelítőt.

II. Jogesetek

Arról, hogy milyen problémákat okozhat, amennyiben a hálózat nem semleges (vagyis valakinek valamilyen előnye vagy hátránya származhat bizonyos magatartása miatt), több felhasználó is saját bőrén tapasztalhatta az elmúlt években. Közös pont, hogy minden esetben valamelyik tartalomszolgáltató keveredett „összetűzésbe” egy internet-szolgáltatóval, amelynek során végül a felhasználó került hátrányba. Lássunk ezek közül néhányat!

II.1. Skype (Németország)¹⁴

2009 áprilisában a német T-Mobile mobilszolgáltató anyavállalata, a Deutsche Telekom bejelentette, hogy blokkolni fogják az iPhone platformra fejlesztett Skype program használatát a hálózatukon. Az indokolás nagyon egyszerű volt: mivel a peer-to-peer¹⁵ technikát használó, VoIP-alapú¹⁶ hang- és videóbeszélgetésekre alkalmas program túl nagy adatforgalmat generál, meglátásuk szerint a hálózat ezen ok miatti telítettsége esetén a felhasználók a szolgáltatót „vennék elő”, végső soron őket hibáztatva. Ami érdekes, hogy nemcsak a mobilhálózaton keresztül, hanem a vezeték nélküli internetkapcsolatok (Wi-Fi) esetén is blokkolni kívánták az

---

¹⁰ Leiner, Barry M. – Cerf, Vinton G. – Clark, David D. – Kahn, Robert E. – Kleinrock, Leonard – Lynch, Daniel C. – Postel, Jon – Robert, Larry G. – Wolff, Stephen: Brief History of the Internet. (Internet Society) <http://www.internetsociety.org/internet/internet-51/history-internet/brief-history-internet> (2015. március 10.)

¹¹ Guadamuz, Andrés: SOPA and Network Architecture. (Society for Computers & Law) <http://www.scl.org/site.aspx?i=ed24747> (2015. március 10.)

¹² Top Domain Registration Countries. (Domain State) <http://www.domainstate.com/top-country-registrars.html> (2015. március 13.) Az adatokat Kína látványos előretörésével nehéz elhinni – de ahogyan náluk bizonyítottan blokkolnak bizonyos külföldi weboldalakat, előfordulhatnak olyan honlapok is, amelyeket kívülről nem lehet elérni, így nem szerepelnek a statisztikákban.

¹³ A témában bővebben lásd: Németh László: PIPA, SOPA, OPEN – The End of Piracy or Privacy? In Cerrillo i Martinez, Augustí et al. (szerk.): Challenges and Opportunities of Online Entertainment. Proceedings of the 8th International Conference on Internet, Law & Politics. Universitat Oberta de Catalunya, Barcelona 9-10 July, 2012. UOC-Huygens Editorial, Barcelona, 2012. pp. 147-163.

¹⁴ Cheng, Jacqui: Skype for iPhone „blocked” in Germany, but not really. (Ars Technica) <http://arstechnica.com/apple/2009/04/skype-for-iphone-blocked-in-germany-but-not-really/> (2015. március 10.)

¹⁵ Mezei Péter: A fájlcsere dilemma. A perek lassúak, az internet gyors. HVG-ORAC, Budapest, 2012. pp. 29-34.

¹⁶ What is VoIP?, a tutorial. (VoIP Mechanic) <http://www.voipmechanic.com/what-is-voip.htm> (2015. március 13.)

alkalmazás elérhetőségét. Mivel a felhasználókon kívül a Skype részéről is rosszallásukat fejezték ki az ügyvel kapcsolatban, a Deutsche Telekom 2009 júniusában úgy döntött, eláll a tiltástól – helyette egy fix, havi összegért elérhetővé teszi az alkalmazás használatát hálózatán.¹⁷

II.2 Viber (több országban)¹⁸

A Skype-hoz hasonló, írásos és hangüzenetek továbbítására alkalmas Viber alkalmazás kapcsán is kételyek merültek fel 2013-ban, a Vodafone szolgáltató hálózatán. Több országban (Szíria, Irán, Libanon) egyszerűen blokkolták, más helyeken (Egyesült Királyság, Írország, Magyarország, Spanyolország) pedig korlátozták az elérhetőségét (elsősorban az ún. „feltöltőkártyás”, nem pedig havi előfizetéses felhasználók körében). A programot készítő cég alapítója, Talmon Marco úgy fogalmazott az egyesült királyságbeli problémákkal kapcsolatban, hogy a hálózaton ugyan használható a Viber, de érezhetően csökkentett sáv szélességen, így felszólította a szolgáltatót, hogy ne korlátozzák annak elérhetőségét. A programot akkora már világszerte 150 millióan letöltötték (mára ez a szám az 500 milliót közelíti¹⁹). A Vodafone úgy reagált, hogy ők nem egyes szolgáltatásokat korlátoznak, hanem a hálózat túlterheltsége esetén a forgalmat menedzselik, így biztosítva például a vészhelyzetekre fenntartott segélykérő funkciók mindenkori elérhetőségét. Természetesen nem minden szolgáltató volt ellenséges, némelyekkel még partnerségi megállapodások is kötettek – így például elsőként az indonéz AXIS hálózatán aki nem akart teljes internet-hozzáférést biztosító csomagra előfizetni, egy kisebb havi összegért „Viber-előfizetést” vásárolhatott, amellyel csak ezen alkalmazást tudta használni az interneten.²⁰

II.3. KPN (Hollandia)

Hogy miért „fájt” a szolgáltatóknak a fenti alkalmazások használata, egyértelmű. A programokkal a hagyományos hanghívásokat és rövid szöveges üzeneteket (SMS) tudják kiváltani a felhasználók, így nem kell ezen szolgáltatásokat használniuk – amely természetesen bevételkiesést okoz a vállalatoknak.²¹ Ezért általában az alkalmazásokat blokkolták, vagy, egyes esetekben, plusz pénzért engedélyezték használatukat. A holland vezetékes és mobil szolgáltató KPN 2011-ben a sokat bírált magas szintű csomagelemzés (DPI)²² segítségével megállapította, hogy a felhasználók milyen alkalmazásokat használnak az interneten, azok pedig mekkora adatforgalmat generálnak. Ezek alapján a kábeltévéhez hasonló csomagok ötletével álltak elő: az alaplíjban csak a böngészés foglaltatott volna benne; a különböző közösségi oldalak használata vagy a VoIP-alapú alkalmazások több pénzért lettek volna elérhetőek. Nem beszélve a szélessávú internet egyre nagyobb adatforgalmát bonyolító streaming-szolgáltatásokról,

¹⁷ Tierney, Amy: Deutsche Telekom Lifts VoIP Ban for Surcharge. (TMCnet.com) <http://technews.tmcnet.com/voip-phone-systems/topics/voip-phone-systems/articles/57374-deutsche-telekom-lifts-voip-ban-surcharge.htm> (2015. március 13.)

¹⁸ Garside, Juliette: Vodafone urged to give free text app Viber full access to network. (The Guardian) <http://www.theguardian.com/technology/2013/feb/26/vodafone-free-messaging-app-viber> (2015. március 10.)

¹⁹ Viber. (Google Play) <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.viber.voip&hl=hu> (2015. március 13.)

²⁰ Ronen, Azi: AXIS (Indonesia) to Offer Low Cost Viber-only Data Packages. (Broadband Traffic Management) <http://broadbandtrafficmanagement.blogspot.hu/2013/03/axis-indonesia-to-offer-low-cost-viber.html> (2015. március 13.)

²¹ John Thorne, a Verizon (egy amerikai internet- és telefonszolgáltató) akkori vezérigazgatója 2006-ban úgy fogalmazott: „a hálózatok kiépítői egy vagyont költenek azok létrehozására és karbantartására, majd a Google az olcsó szervereivel ezeket használja. Olyan ez, mint egy ingyen ebéd – amelyet józanul gondolkodva annak kellene elfogyasztania, aki az egészet megfőzte.” Németh 2009: p. 214.

²² Rouse, Margaret: Deep Packet Inspection (DPI) definition. (Search Networking) <http://searchnetworking.techtarget.com/definition/deep-packet-inspection-DPI> (2015. március 13.)

amelyeket a legmagasabb áron kínáltak volna.²³ A holland telekommunikációs felügyeleti hatóság, az OPTA azt mondta, csak akkor engedélyezik ezt, ha átlátható lesz, pontosan miért és mennyit számláz a KPN.²⁴ A dolog legérdekesebb része az, hogy a vállalat olyan tartalomszolgáltatások elérése miatt kívánt több pénzt fizettetni a felhasználókkal, amelyeket nem ők irányítottak, illetve bocsátottak a felhasználók rendelkezésére, csak azok elérését biztosították. Mivel fennállt a valós veszélye annak, hogy erre való hivatkozással az adott programok készítői elérhetetlenné teszik azok hozzáférését a KPN előfizetői számára (ez pedig azon felhasználók elvesztésével, más szolgáltatóhoz átlépésével járna), az ettől való félelemben a holland vállalat inkább visszakozott tervétől – ebben nagy szerepet játszott a később említésre kerülő holland törvény időközben történő megszavazása is.

II.4. Orange (Franciaország)²⁵

Eddig a tartalomszolgáltatók által készített programok blokkolásával kapcsolatos esetekből szemezgettem, de a netes semlegességbe beletartozik a hátrányok leküzdése mellett túlzott előnyökkel kapcsolatos visszaélésekkel szembeni fellépés is. A Google magát a hálózatsemlegesség mellett elkötelezett vállalatnak tartja, ezért is volt némileg meglepő, amikor 2013-ban a France Telecom csoportba tartozó Orange igazgatója, Stephane Richard nyilvánosan bejelentette, hogy vállalata pénzt kap az óriáscégtől azért, hogy annak tartalma gyorsabban jusson el a felhasználókhoz, mint a riválisoké. Természetesen leszögezte, nem százmilliókról van szó, azonban ez szöveget üt mindenki fejébe: hogyan történhet meg az, hogy egy vállalat, amelyik nyilvánosan kampányol azért, hogy az interneten minden adat egyenlő legyen, plusz pénzt fizet azért, hogy a saját tartalma mégis első legyen (az egyenlők között). Ennek oka a különböző jogi környezetben kereshető. Az Amerikai Egyesült Államokban az FCC által leszögezett, korábban említett alapelvek²⁶ miatt nincs lehetőség a forgalom prioritizálására, viszont a lassabban reagáló Európában még egyszerű volt ezt megtenni.

III. Törvények

Amíg az Egyesült Államokban csak olyan javaslatokig jutottak el, amelyek közvetve vagy közvetlenül tartalmazták a netes semlegességet, többek között az OECD 2013-as beszámolójából²⁷ is tudhatjuk, hogy egyes országokban már törvénybe is foglalták azt. Vizsgálódásunk szempontjából mellékes, de a tényszerűség kedvéért szükséges megemlíteni, hogy Chilében tilos a forgalom prioritizálása. A világon elsőként, 2010-ben hatályba léptetett netes semlegességgel foglalkozó törvény szerint az internet-szolgáltatók nem részesíthetik egyik szolgáltatást sem előnyben egy másikkal szemben, ebbe beleértve a sajátjaikat is. A szolgáltatóknak közzé kell tenniük díjcsomagjaik minden technikai és kereskedelmi jellemzőit.²⁸ A dél-amerikai országon kívül még két, európai államban került törvénybe a netes semlegesség: az egyik Hollandia, a másik Szlovénia.

²³ Ezt gyakorlatilag egy kalap alá vehetjük a szintén sávszélesség-érzékeny, sokszor illegális tartalmakat megmozgató fájlcsere-léssel is.

²⁴ Anderson, Nate: Mobile users: ready to pay extra for Skype, IM, streaming video? (Ars Technica) <http://arstechnica.com/tech-policy/2011/04/mobile-users-ready-to-pay-extra-for-skype-im-streaming-video> (2015. március 10.)

²⁵ Ray, Bill – Leach, Anna: Orange boasts: We made Google PAY US for traffic. (The Register) http://www.theregister.co.uk/2013/01/17/google_orange/ (2015. március 10.)

²⁶ Németh 2011: p. 213.

²⁷ OECD Communications Outlook 2013, p. 61. http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/science-and-technology/oecd-communications-outlook-2013_comms_outlook-2013-en#page63 (2015. március 10.)

²⁸ Table 2.9. Net neutrality. <http://www.oecd.org/sti/broadband/2-9.pdf> (2015. március 10.)

III.1. Hollandia

Ahogy fentebb már említésre került, a KPN „akciója” azt eredményezte, hogy a netes semlegességet viszonylag gyorsan törvénybe foglalták Hollandiában. 2011. június 22-ei szavazásán a Képviselőház megszavazta a Telekommunikációs Törvény hálózatszemlegességet magában foglaló kiegészítését.²⁹ Mivel a Munkáspárt tévesen megszavazott egy, a keresztény pártok (SGP, CU és CDA) által támogatott kiegészítést (amely engedélyezte volna az internetszolgáltatók [ISP] ideológiai alapon történő tartalomszűrését), egy helyesbítést is a szövegbe iktattak.³⁰ 2012-ben a Szenátus is jóváhagyta a kiegészítést és a helyesbítést, azok közlönyben történő, 2012. június 4-ei és 5-ei megjelenését követően, 2013. január 1-jei hatállyal a netes semlegesség törvényi szintre emelkedett.

A Telekommunikációs Törvény³¹ 7.4a cikke³² megtiltja az internetes szolgáltatások vagy alkalmazások akadályozását vagy lassítását az ISP-k és a hálózat-tulajdonosok számára. Kivételt jelent ez alól, vagyis korlátozások léptethetők életbe, amennyiben:

- szükséges a hálózat túlterheltségének csökkentése, amíg a hasonló forgalmat egyenlően kezelik;

- a hálózat egységességének és biztonságának megőrzése, valamint a szolgáltató által nyújtott szolgáltatások vagy a végfelhasználó eszközeinek érdekében (amennyiben az egységesség vagy biztonság megsértése a végfelhasználó eszközének köszönhető, a szolgáltatónak először figyelmeztetnie kell a felhasznált, elegendő időt biztosítva számára a szituáció helyrehozására);

- nemkívánatos kommunikáció (pl. spam) átvitelének blokkolása szükséges a végfelhasználó irányába, de csak akkor, ha ehhez a végfelhasználó előzetesen hozzájárult;

- jogszabály vagy engedély erre felhatalmazást ad.

Ezen kívül tilos az ISP-k számára, hogy a végfelhasználókat különböző típusú internetes szolgáltatások vagy alkalmazások használata miatt különböző díjcsomagok fizetésére kötelezzék (emiatt nem jöhetett létre a KPN kábeltévéhez hasonló verziója). Valamint leszögezték, hogy későbbi végrehajtási rendeletek bevezethetik az ún. minimum minőségi követelményeket, hogy a hálózati kommunikáció romlását, akadályozását vagy lassítását megelőzhessék.

Hollandiában a netes semlegesség törvénybe foglalása láthatóan segítette az internetforgalmat. A forgalmi adatokat kezelő NL-ix kimutatásai³³ alapján láthatjuk, hogy a 2012. év végi forgalom majdnem dupláját mérték 2013 végén, de a következő évben is sikerült ezt jócskán feljebb tornászni. Természetesen számításba kell venni, hogy a manapság divatos alkalmazások, protokollok jóval több sávszélességet használnak, mint 5-10, de akár csak 2-3

²⁹ Van der Kroft, Daphne: Historische dag voor internetvrijheid – de eindscore (Bits of Freedom) <https://www.bof.nl/2011/06/22/historische-dag-voor-internetvrijheid-de-eindscore-2/> (2015. március 10.)

³⁰ Van der Kroft, Daphne: Sterk voor netneutraliteit (ISP Today) <http://www.isptoday.nl/achtergrond/sterk-voor-netneutraliteit/> (2015. március 10.)

³¹ Telecommunicatiewet http://wetten.overheid.nl/BWBR0009950/Hoofdstuk7/Artikel74a/geldigheidsdatum_10-02-2014 (2015. március 10.)

³² 1. Aanbieders van openbare elektronische communicatienetwerken waarover internettoegangsdiensden worden geleverd en aanbieders van internettoegangsdiensden belemmeren of vertragen geen diensden of toepassingen op het internet, tenzij en voor zover de betreffende maatregel waarmee diensden of toepassingen worden belemmerd of vertraagd noodzakelijk is:

a. om de gevolgen van congestie te beperken, waarbij gelijke soorten verkeer gelijk worden behandeld;

b. ten behoeve van de integriteit en de veiligheid van het netwerk en de diensden van de betrokken aanbieder of het randapparaat van de eindgebruiker;

c. om de doorgifte van ongevraagde communicatie als bedoeld in artikel 11.7, eerste lid, aan een eindgebruiker te beperken, mits de eindgebruiker daarvoor voorafgaand toestemming heeft verleend, of

d. ter uitvoering van een wettelijk voorschrift of rechterlijk bevel.

³³ Statistics. (NL-ix) <https://www.nl-ix.net/network/statistics/> (2015. március 10.)

évvel ezelőtt, a fejlődés így is látványos. Érdekes azt is látni, hogy a törvény folyamányaként a mobilszolgáltatók jelentős mértékben emelték áraikat, hogy a kiesett bevételeket ellensúlyozni tudják³⁴, de szakértők egybehangzó állítása szerint a törvény így is felhasználói oldalon hozott többet.³⁵

III.2. Szlovénia

2012. december 31-én jelent meg a Szlovén Köztársaság hivatalos közlönyében és 2013. január 15-én lépett hatályba az Elektronikus kommunikációról szóló törvény³⁶, amelynek 203. cikke³⁷ foglalkozik a netes semlegességgel, amelynek fogalmát a 3. cikkben található definíciók 37. pontja határozza meg³⁸. A dokumentum nem hivatalos angol fordítására³⁹ támaszkodva a lényegét a következőkben foglalhatjuk össze.

A szlovén meghatározás szerint az internetes semlegesség azon alapelv, mely szerint minden nyilvános kommunikációs hálózaton történő internetes adatforgalom egyenlő elbánásban részesítendő, függetlenül annak tartalmától, a használt alkalmazásokról, szolgáltatásokról és eszközöktől, valamint a kommunikáció forrásától és céljától.⁴⁰

Az ellenőrzésre létrehozott Ügynökség⁴¹ feladata, hogy megőrizze az internet nyílt és semleges jellegét, valamint a felhasználók saját választása szerinti alkalmazások és

---

³⁴ Van Beijnum, Iljitsch: Netherlands becomes world's second „net neutrality” country. (Ars Technica) <http://arstechnica.com/tech-policy/2012/05/netherlands-becomes-worlds-second-net-neutrality-country/> (2015. március 10.)

³⁵ Walker, Lauren: How is Net Neutrality Working for the Countries That Have It? (Newsweek) <http://www.newsweek.com/how-net-neutrality-working-countries-have-it-269632> (2015. március 10.)

³⁶ Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1). Uradni list, 2012. 12. 31. (Republike Slovenije) pp. 12069-12210. http://www.uradni-list.si/_pdf/2012/Ur/u2012109.pdf#!/u2012109-pdf (2015. március 10.)

³⁷ „203. člen (nevtralnost interneta)

(1) Agencija spodbuja ohranitev odprtega in nevtralnega značaja interneta ter možnost dostopa in razširjanja informacij ali uporabe aplikacij in storitev po lastni izbiri končnih uporabnikov.

(2) Agencija mora cilje iz prejšnjega odstavka še posebej upoštevati pri izvajanju svojih pristojnosti iz 3. in 4. točke drugega odstavka 132. člena tega zakona in tretjega ter četrtega odstavka 133. člena tega zakona in pri svojih pristojnostih v zvezi z izvajanjem 2. točke prvega odstavka 129. člena s strani operaterja omrežja in izvajalca storitev dostopa do interneta.

(3) Operaterji omrežij in izvajalci storitev dostopa do interneta si kar najbolj prizadevajo za ohranitev odprtega in nevtralnega značaja interneta, s tem da ne smejo omejevati, zadrževati ali upočasnjevati internetnega prometa na ravni posameznih storitev ali aplikacij ali izvajati ukrepov za njihovo razvrednotenje, razen v primeru:

1. nujnih tehničnih ukrepov za zagotavljanje nemotenega delovanja omrežij in storitev (npr. izogibanje zgoštvitvi prometa),

2. nujnih ukrepov za ohranjanje celovitosti in varnosti omrežij in storitev (npr. odpravljanje neupravičenega prekomernega zaseda prenosnega medija – kanala),

3. nujnih ukrepov za omejevanje neželenih komunikacij v skladu s 158. členom tega zakona,

4. odločbe sodišča.

(4) Ukrepi iz 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka morajo biti sorazmerni, nediskriminacijski, časovno omejeni in v obsegu, ki je nujno potreben.

(5) Storitve operaterjev omrežij in izvajalcev storitev dostopa do interneta ne smejo temeljiti na storitvah ali aplikacijah, ki so nudene ali se uporabljajo prek storitev dostopa do interneta.

(6) Agencija lahko za izvajanje določb iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena izda splošni akt.” uo., p. 12111

³⁸ „Nevtralnost interneta je načelo, po katerem se vsak internetni promet po javnem komunikacijskem omrežju obravnava enakovredno, to je neodvisno od vsebine, aplikacij, storitev, naprave, vira in cilja komunikacije.” uo., p. 12071

³⁹ Net Neutrality in Slovenia. (Wlan Slovenija) <https://wlan-si.net/en/blog/2013/06/16/net-neutrality-in-slovenia/> (2015. március 10.)

⁴⁰ „Net neutrality is a principle that every Internet traffic on a public communication network is dealt with equally, independent of content, applications, services, devices, source and destination of the communication.” uo.

⁴¹ Agencije za komunikacijskaomrežja in storitve Republike Slovenije (AKOS)

szolgáltatások használatát, illetve az ezekkel kapcsolatos információkhoz való hozzáférés biztosítását és terjesztését.

A hálózat üzemeltetői és az internetes hozzáférést biztosító szolgáltatók kötelesek minden tőlük telhetőt megtenni, hogy az internet nyílt és semleges jellegét megőrizzék, ezért tilos korlátozni, késleltetni vagy lassítani az internetes forgalmat az egyéni szolgáltatások vagy alkalmazások szintjén, valamint intézkedéseket hozni a forgalom bármilyen mértékű csökkentésére, kivéve ha:

1. sürgős technikai intézkedéseket kell tenni a hálózatok és szolgáltatások zavartalan működése érdekében (pl. túlterheltség esetén)

2. sürgős technikai intézkedéseket kell tenni a hálózatok és szolgáltatások integritásának megőrzése érdekében (pl. egy jogtalanul lefoglalt kommunikációs csatorna kiiktatása)

3. sürgős intézkedéseket kell tenni nem kívánt kommunikáció visszaszorítására (pl. spam), ezen törvény 158. cikkével összhangban

4. bírósági döntés teszi azt szükségessé.

Az előző cikk 1., 2. és 3. pontjaiban alkalmazott intézkedések esetén azoknak arányosnak, diszkriminációtól mentesnek, időben korlátozottnak és a törvény rendelkezéseinek szigorúan megfelelőnek kell lenniük.

Az Ügynökség a 3., 4. és 5. bekezdésben szereplő rendelkezések végrehajtásához külön jogszabályt alkothat.⁴²

A holland törvénnyel párhuzamot vonva rögtön feltűnhet, hogy a szlovénoknál külön szervezetet hoztak létre a törvény rendelkezéseinek betartására. A rendelkezések nagyjából azonosak, bár a hollandoknál többletelem a felhasználó esetleges hálózat-károsító eljárásával kapcsolatos eljárás, valamint a többsávós díjfizetés tiltása. Érdekes még, hogy a németalföldiek jogszabály vagy engedély meglétéhez, míg délnyugati szomszédaink kifejezetten bírósági döntéshez kötik a forgalomkorlátozás egyéb kategóriáját.

Sajnos a szlovén internetes adatforgalmat biztosító SIX oldalán⁴³ olyan beszédes számokat nem találunk, mint a hollandok esetében, így a törvény „pozitív élettani hatásairól” statisztikailag alátámasztott véleményt formálni nem tudunk. Viszont olvashatóak olyan vélemények, hogy a törvény, elsősorban az Ügynökség nem megfelelő munkájának

---

⁴² Article 203 (Net neutrality)

(1) The Agency shall promote the conservation of the open and neutral character of the Internet and the access to and dissemination of information or the use of applications and services by end users' own choice.

(2) The Agency must especially consider the objectives set out in the preceding paragraph when exercising its powers under 3rd and 4th points of the second paragraph of article 132 of this act, and the third and fourth paragraphs of article 133 of this act and at their responsibilities in relation to the execution of the 2nd point of the first paragraph of article 129 by the network operator and provider of Internet access services.

(3) Network operators and providers of Internet access services use their best endeavors to preserve the open and neutral character of the Internet, by being forbidden to restrict, delay or slow the Internet traffic at the level of individual services or applications, or to implement measures for their devaluation, except in the case of:

1. urgent technical measures to ensure the undisturbed operation of networks and services (eg., to avoid traffic congestion),

2. urgent measures to preserve the integrity and security of networks and services (eg., elimination of unjustified seizure of a transmission medium - channel),

3. urgent measures for limiting unsolicited communications in accordance with article 158 of this act,

4. decision of the court.

(4) The measures provided for in points 1, 2 and 3 of the preceding paragraph must be proportionate, non-discriminatory, limited in time and in the scope which is strictly necessary.

(5) Services of network operators and providers of Internet access services must not be based on the services or applications that are provided or are used over Internet access services.

(6) The Agency can for the execution of the provisions of the third, fourth and fifth paragraphs of this article issue a general act.

⁴³ SIX traffic. (Arnes) <http://www.arnes.si/en/infrastructure/six-internet-exchange/traffic-statistics.html> (2015. március 10.)

köszönhetően, egyelőre nem érte el célját, és a vállalkozások segítése helyett inkább hátráltatja azokat.⁴⁴

IV. Európai Unió törekvések

A II. és III. fejezetekben már egyes európai problémákkal és azokkal szembeni reakciókkal foglalkoztunk, de természetesen páneurópai szinten is folyamatosan próbáltak lépést tartani a netes semlegesség támasztotta kihívásokkal. A korábbi holland közlekedési miniszter, Neelie Kroes 2009-ben, még Európai versenypolitikai biztosként⁴⁵ azt mondta, „gondoskodnunk kell arról, hogy az új technológiák biztonságosak legyenek, tiszteljék a magánszférát, a hálózatoknak pedig megbízhatónak, rugalmasnak, nyíltnak és semlegesnek kell lenniük.”⁴⁶ 2010-ben már a Digitális Menetrendért felelős biztosként⁴⁷ továbbra is azt hangsúlyozta, hogy „a netes semlegesség szellemiségének megfelelően minden tartalom és alkalmazás egyenlő elbánásban kell, hogy részesüljön”.⁴⁸ Ennek szellemében a politikus asszony a Bizottság mellett a 2009-ben létrehozott Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületét (BEREC)⁴⁹ is segítségül hívta, akik különböző konzultációkat folytattak az uniós állampolgárokkal. Ezek eredményeit jelentésekben foglalták össze. A 2012 májusában publikált dokumentumból például kitűnt, hogy az európai mobilinternet-használók legalább 20%-a találkozott már valamilyen megszorítással, amikor VoIP-szolgáltatást kívánt futtatni készülékén – de hasonló számokat mutat a vezetékes internethasználók esetében például a P2P-használat körében tapasztalt blokkolás is.⁵⁰ Külön internetes oldal⁵¹ is létrejött azért, hogy gyakorlatilag „szégyenfalként” működve bejelentést tehessenek a felhasználók, ha valamilyen visszasságot tapasztalnak.

Ekkorra Hollandia már megszavazta netes semlegességet tartalmazó törvényét, a hasonlatokat különösen szerető Kroes pedig már úgy fogalmazott: „a felhasználóknak tudniuk kell, hogy pezsgőt vagy csak gyöngyöző bort kapnak.”⁵² Ekkor már felsejlett a „kétpályás internet” jövőképe, vagyis hogy egyes felhasználók nagyobb összeg fizetése mellett használhatják a gyorsabb sáv szélességet, míg a korlátozottabb anyagi lehetőségekkel bíró internet-használóknak maradna a lassabb hálózat. Nagy pálfordulat ez Kroes eredeti, teljes semlegességet vizionáló elképzeléseihez képest. Az Európai Parlament viszont mindenképpen szabályozni akarta a kérdéskört, ezért úgy tűnt, a hálózatsemlegességet is beveszik az elektronikus hírközlés egységes európai piacáról szóló csomagba. 2013. július 9-én az Európai

⁴⁴ Zero-Rating Violates Slovenian Net Neutrality Law. (Competitive Analysis & Foresight) <http://blog.caf.si/2014/12/zero-rating-violates-slovenian-net-neutrality-law.html> (2015. március 10.)

⁴⁵ Neelie Kroes, Európai versenypolitikai biztos (Európai Bizottság) http://ec.europa.eu/archives/commission_2004-2009/kroes/index_hu.html (2015. március 10.)

⁴⁶ „We also need to ensure that the new technologies are secure, respect privacy, and that networks are reliable and resilient, open and neutral.” Kroes, Neelie: Answers to European Parliament Questionnaire for Commissioner-Designate. (European Parliament) <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML%2BCOMPARL%2BPE-431.149%2B01%2BDOC%2BPDF%2BV0//EN> (2015. március 10.)

⁴⁷ Neelie Kroes, Vice President of the European Commission. (European Commission) http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/kroes/index_en.htm (2015. március 10.)

⁴⁸ „In the spirit of net neutrality all such content and applications should receive equal treatment.” Kroes, Neelie: Net neutrality – the way forward. (European Commission) http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-10-643_en.htm (2015. március 10.)

⁴⁹ Body of European Regulators for Electronic Communications, http://berec.europa.eu/eng/about_berec/what_is_berec/ (2015. március 10.)

⁵⁰ Last Call for responding to Commission Net Neutrality Consultation. (EDRI) <https://edri.org/edriagramnumber10-19last-call-net-neutrality-consultation/> (2015. március 10.)

⁵¹ <http://respectmynet.eu/> (2015. március 10.)

⁵² „[C]onsumers also need to know if they are getting Champagne or lesser sparkling wine.” Kroes, Neelie: Next steps on Net Neutrality – make sure you get champagne service if that’s what you’re paying for. (European Commission) http://ec.europa.eu/archives/commission_2010-2014/kroes/en/blog/netneutrality.html (2015. március 10.)

Parlament előtt tartott beszédében Kroes hangsúlyozta, hogy a javaslatnak tartalmaznia kell a netes semlegességet, ugyanis „[a] szolgáltatások letiltása vagy korlátozása nemcsak tisztességtelen, de zavaró is a felhasználók szempontjából – az innovatív fejlesztők munkáját pedig egyenesen ellehetetleníti. Ezért biztosítani fogom a hálózatfüggetlenséget, valamint erősíteni fogom az átláthatóságot, hogy mindenki pontosan tudhassa, mi szerepel a szerződésében.”⁵³ Ugyanakkor az interneten keringő szöveg vázlatban⁵⁴ meg sem említették az internetes semlegességet. Volt viszont egy érdekes rendelkezés a 20. cikkben: „tartalomszolgáltatók, alkalmazások és szolgáltatások biztosítói és nyilvánosan elérhető elektronikus kommunikációt biztosítók (vagyis internetszolgáltatók) egymás között szabadon megállapodhatnak az adatmennyiségek kezeléséről vagy a forgalom bizonyos minőségi szinten történő tartásáról.”⁵⁵ Lássuk be, ez nem semlegesség, éppen annak ellentéte. Ezzel legalizálnák az Orange-Google egyezséghez hasonló háttéralkukat, amellyel a hálózat semlegessége nyilvánvalóan sérülne. Nagyon találó hasonlattal Guenther Schrödinger híres kísérletével⁵⁶ vontak egyesek párhuzamot: ha egy beszédben garantáljuk a netes semlegességet, majd magában a javaslatban megöljük azt – akkor *létezik vagy sem* a netes semlegesség?

Az internet egyébként néha széthúzó népe példátlan összefogást produkálva vette osztály alá a döntésben résztvevő minden érintettet. Mivel a témával kapcsolatos szavazást 2014 márciusára tűzték ki, a soros EP-választások pedig azon év májusában kerültek megtartásra, még különböző összeesküvés-elméletek is napvilágot láttak, hiszen a többek között a roaming-díjak eltörlését szorgalmazó csomag részeként (nem) foglalkoztak a netes semlegességgel.⁵⁷ A parlamenti képviselők – talán saját állásukat is féltve – végül engedtek a nép nyomásának, és 2014. április 3-án megszavazták a jelentősen módosított javaslatot.⁵⁸

A 41. számú módosításban található a rendelet (45) preambulum-bekezdésére irányuló javaslat, amelyben végre megtaláljuk a netes semlegesség (a hivatalos magyar fordításban hálózatsemlegességként aposztrofált) Európai Unió fogalmát. *A nyitott interneten a „hálózatsemlegesség” elve azt jelenti, hogy minden internetes forgalmat egyenlően, megkülönböztetéstől, korlátozástól vagy beavatkozástól mentesen, a feladójától, a fogadójától, a típusától, a tartalmától, az eszköztől, a szolgáltatástól vagy az alkalmazástól függetlenül kezelnek.* Láthatjuk, hogy a kiindulópontot jelentő amerikai fogalmat sikerült még tovább bővíteni, ezzel hatályba lépése esetén az uniós szabályozás a legszigorúbb netes semlegességet fogja tartalmazni. A kérdés csak az: mikor? A szavazást követően ugyanis a Miniszterek Tanácsának kellett eldöntenie, a javaslat melyik részét kívánják megtartani, melyiket módosítani, és melyiket teljesen elvetni. A Tanács az Európai Unió 28 tagállamának

⁵³ Kroes, Neelie: Az egységes telekommunikációs piac és a „behálózott” kontinens megteremtése. (Európai Bizottság) http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-13-622_hu.htm (2015. március 10.)

⁵⁴ Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council laying down measures to complete the European single market for electronic communications and to achieve a Connected Continent. <http://edri.org/files/consolidateddraft-ISC070713.pdf> (2015. március 10.)

⁵⁵ „[P]roviders of content, applications and services and providers of electronic communications to the public shall be free to agree with each other on the treatment of the related data volumes or on the transmission of traffic with a defined quality of service.” uo., p.34.

⁵⁶ Schrödinger macskája. (Wikipedia) http://hu.wikipedia.org/wiki/Schr%C3%B6dinger_macsk%C3%A1ja (2015. március 10.)

⁵⁷ McNamee, Joe: How the Commission is out-manoeuvring the European Parliament to undermine net neutrality. (EDRi) https://edri.org/ec_strategy/ (2015. március 10.)

⁵⁸ Az Európai Parlament 2014. április 3-i jogalkotási állásfoglalása az elektronikus hírközlés egységes európai piacáról és a „behálózott kontinens” megteremtéséhez szükséges intézkedések meghatározásáról, valamint a 2002/20/EK, 2002/21/EK és 2002/22/EK irányelv és az 1211/2009/EK és 531/2012/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2013)0627 – C7-0267/2013 – 2013/0309(COD)) (Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat) <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2014-0281+0+DOC+XML+V0/HU> (2015. március 10.)

telekommunikációért felelős minisztereiből állt, akik elég eltérő álláspontot képviseltek.⁵⁹ A már törvénnyel rendelkező Hollandia és Szlovénia egyértelműen mellette voltak, de például Franciaország és Olaszország ellenezte a netes semlegesség ilyen magas szintű elismerését. Ahogy az várható is volt, az olasz elnökség alatt, vagyis 2014 második felében gyakorlatilag nem is történt előrelépés az ügyben – viszont a 2015 januárja óta tartó lett ciklusban nagy nehezen egyezsége jutottak a felek. A Tanács március 2-án napvilágot látott javaslatában azonban visszatérnek ahhoz a lehetőséghez, hogy „a végfelhasználók, köztük a tartalomszolgáltatók, alkalmazások és szolgáltatások biztosítói és nyilvánosan elérhető elektronikus kommunikációt biztosítók (vagyis internetszolgáltatók) egymás között szabadon egyezségeket köthetnek, amelyek előírják a szolgáltatás minőségének bizonyos szintjét.”⁶⁰ A kiadott anyag elemzésében szakértők arra hivatkoznak, hogy a szövegben található „require” (előírják) csak az „agreements” (egyezések) szóra vonatkozhat, vagyis ha bizonyos egyezések előírják a szolgáltatás minőségének bizonyos szintjét, akkor azzal az online szolgáltatások közötti diszkriminációt engedélyezik.⁶¹ A javaslat az időközben újraválasztott Parlament és az Európai Tanács elé kerül. Amennyiben sikerül megegyezniük, a parlamenti végszavazást követően a Tanács jóváhagyja majd a végleges szöveget, amely közvetlenül alkalmazható lesz az Európai Unió minden tagállamában.

Bár az öreg kontinensen a nagyobb vállalatok lobbitevékenysége nem annyira jelentős, mint Amerikában, ezt sem szabad figyelmen kívül hagynunk, hiszen ez is akadály lehet a hálózatsemlegesség kialakulásának. Az Infosoc-irányelv⁶² (59) preambulum-bekezdésének első mondata leszögezi: „[a] digitális környezetben különösen a közvetítő szolgáltatók által nyújtott szolgáltatásokat használhatják fel harmadik személyek jogsértő tevékenységhez.” A közvetítő szolgáltató törvényi fogalma⁶³ alapján (mely az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv⁶⁴ implementálása folytán került be a hazai jogba) az ISP-k ilyen esetben felelősséggel tartoznak, amelynek köszönhetően több európai országban már „bíróságok köteleztek különböző internetszolgáltatókat a különféle torrent oldalak szűrésére, vagy az elérésük blokkolására.”⁶⁵ A fájlcsere-percek mellett különféle pornográf tartalmak⁶⁶ és egyéb, büntethetőséget megalapozó

⁵⁹ Järvinen, Heini: Net Neutrality – What happens next? (EDRi) <https://edri.org/net-neutrality-happens-next/> (2015. március 10.)

⁶⁰ „End-users, including providers of content, applications and services, should therefore remain free to conclude agreements with providers of electronic communications to the public, which require specific levels of quality of service.” Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council laying down measures concerning open internet and amending Regulation (EU) No 531/2012 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2012 on roaming on public mobile communications networks within the Union. p. 5. https://edri.org/files/nn_roaming_final.pdf (2015. március 10.)

⁶¹ McNamee, Joe: EU Council proposals on protecting the open internet – Episode 1, the phantom neutrality (EDRi) <https://edri.org/eu-council-proposals-protecting-open-internet-episode-1-phantom-neutrality/> (2015. március 10.)

⁶² Az Európai Parlament és a Tanács 2001/29/EK irányelve az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról

⁶³ 2001. évi CVIII. törvény az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről:

2.§ I) Közvetítő szolgáltató: az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltató, amely la) az igénybe vevő által biztosított információt távközlő hálózaton továbbítja, vagy a távközlő hálózathoz hozzáférést biztosít (egyszerű adatátvitel és hozzáférés-biztosítás);

lb) az igénybe vevő által biztosított információt távközlő hálózaton továbbítja, és az alapvetően a más igénybe vevők kezdeményezésére történő információtovábbítás hatékonyabbá tételét szolgálja (gyorsítótárolás);

lc) az igénybe vevő által biztosított információt tárolja (tárhelyszolgáltatás);

ld) információk megtalálását elősegítő segédeszközöket biztosít az igénybe vevő számára (keresőszolgáltatás).

⁶⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelve a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól

⁶⁵ Mezei, i.m. p. 186.

⁶⁶ Köhidi Ákos: Pornográfia és szerzői jog. (Szerzői jog a XXI. században) <http://copyrightinthexxcentury.blogspot.hu/2012/09/pornografia-es-szerzoi-jog.html> (2015. március 13.)

cselekmények elkövetése⁶⁷ esetén is lehetőség van tartalmak blokkolására, viszont ezen kérdések akár alapjogi összeütközést is szülhetnek, így a téma vizsgálata ebből az aspektusból is szükséges lenne a szabályozás megfelelő kialakítása előtt.

V. Konklúzió

Bár a cikkben igyekeztem csak néhány jogesetre, illetve az általam legfontosabbnak vélt történésekre támaszkodni, ebből is láthatjuk, a netes semlegesség problémája és annak megoldása európai környezetben sem egyértelmű. Biztos vagyok abban, hogy minden vezetékes- vagy vezeték nélküli internethasználónak akadt már problémája a világhálón olyan ok miatt, amely a netes semlegesség valamely alapelvét sérti, csak az adott pillanatban nem feltétlenül volt ezzel tisztában. Bár egyes országokban már úgy tűnik, megoldották a kérdést, páneurópai szinten a megnyugtató megoldás még mindig várat magára. A népi nyomásra a parlament által megszavazott javaslatot „kitehetjük az ablakba”, amennyiben a Tanács vagy a Bizottság teljesen más véleményen van, és a felhasználók számára kedvezőtlen irányba változtatja annak szövegét. Bár sokan küzdenek érte, de egyelőre az internet még mindig nem neutrális Európában, viszont a szappanopera-hosszúságúra nyúlt konzultációk, szavazások, egyeztetések eredményeként a téma iránt érdeklődők számára mindenképpen teátrális. Kérdés csak az: dráma vagy happy end lesz a vége?

---

⁶⁷ Így különösen: „gyűlöletbeszéd, a becsületsértés, a népirtásra való uszítás, avagy a nemzetiségi és faji alapú gyűlöletkeltés.” Mezei, i.m. p. 234.